

Сарајево, 21.09.2020. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 14.09.2020.- 18.09.2020.**

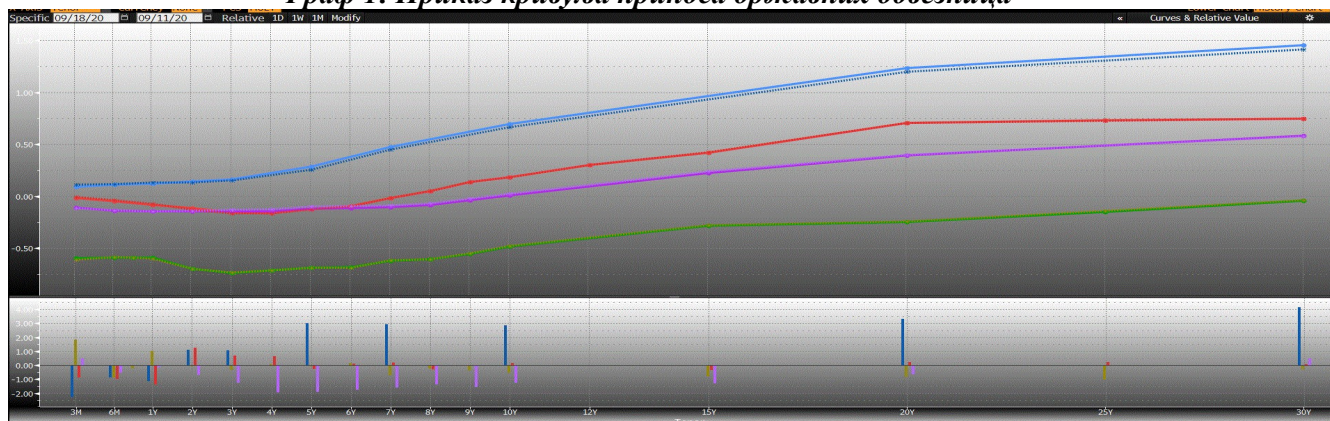
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	11.9.20	-	18.9.20		11.9.20	-	18.9.20		11.9.20	-	18.9.20		11.9.20	-	18.9.20	
2 године	-0,68	-	-0,68	➔	0,13	-	0,14	↗	-0,13	-	-0,11	↗	-0,12	-	-0,14	↘
5 година	-0,69	-	-0,69	➔	0,25	-	0,28	↗	-0,12	-	-0,13	↘	-0,10	-	-0,11	↘
10 година	-0,48	-	-0,49	↘	0,67	-	0,69	↗	0,18	-	0,18	➔	0,03	-	0,02	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubilllove

Доспијеће	Приноси			
	11.9.20	-	18.9.20	
3 мјесеца	-0,582	-	-0,567	↗
6 мјесеци	-0,585	-	-0,594	↘
1 година	-0,580	-	-0,570	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 18.09.2020. године (пуне линије) и 11.09.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

OECD је објавио нове прогнозе према којима се очекује да економски пад неће бити толико оштар како се раније очекивало, али и да опоравак губи на снази. За глобалну економију OECD предвиђа пад од 4,5% у текућој години (мање од 6% колико је очекивано у јуну). Веће ревизије прогноза су урађене за САД, еврозону, као и Кину.

ЕВРОЗОНА

Посматрано на седмичном нивоу, приноси сигурнијих обвезница еврозоне су углавном забиљежили благи пад. Приноси француских обвезница краћег и средњег рока доспијећа су забиљежили израженији пад од око 3 базна поена, а приноси шпанских обвезница за 3 до 4 базна поена. Највеће смањење од 2 до 8 базних поена забиљежили су приноси италијанских обвезница. Главни економиста ЕЦБ Lane је изјавио да ЕЦБ не види било какво постојање индикација да политика каматних стопа достиже доње нивое те да остаје задовољан са смјерницама о будућим кретањима каматних стопа. Што се тиче апрецијације евра, Lane је изјавио да то има „компензацијски притисак“ у смислу утицаја на output и динамику инфлације те да је донекле

утицало на пад пројектоване инфлације. Члан ИВ ЕЦБ Schnabel је изјавила да ЕЦБ наставља да пажљиво прати долазеће информације, укључујући и дешавања око девизног курса, а члан УВ De Cos да ЕЦБ мора остати флексибилна везано за питање куповина обвезница, те да снажнији евро може да има негативне ефекте по извоз, као и да ће ЕЦБ дефинитивно наставити да прати курс евра. Додао је и да се не могу искључити додатне стимулативне мјере, те да је ЕЦБ у могућности да прилагоди све инструменте по потреби. У међувремену, објављени су финални подаци за август према којима је стопа инфлације у еврозони забиљежила ниво до -0,2%, што је први пут од половине 2016. године да се налази у негативној територији. У истом мјесецу је забиљежен и снажан пад темељне инфлације, која искључује цијене волатилних производа, те је иста износила рекордно ниских 0,4%.

Министар финансија Француске је изјавио да ће у долазећим данима бити објављене повећане економске прогнозе за Француску, а посљедње указују на контракцију од 11%. Централна банка Француске сада очекује да ће контракција економије износити 8,7%, што је ревидирано у односу на претходне прогнозе од -10,3%. Такође, Министарство финансија Њемачке је саопштило да очекује наставак опоравка економије земље у остатку 2020. године од кризе изазване пандемијом, да ће вјероватно биљежити оштар раст у трећем кварталу, али и да вјероватно неће прије 2022. године достићи ниво прије ове кризе. Према непотврђеним информацијама, министар финансија Њемачке Scholz планира да повећа дуг земље за око 100 милијарди EUR у сљедећој години како би се одржала борба Њемачке с пандемијом. Наведено указује на спремност Берлина да повећа кредитирања, а након што је почетком мјесеца Reuters објавио да се разматра повећање дуга од најмање 80 милијарди EUR за буџет 2021. године.

Крајем протекле седмице Француска, Њемачка и још неке чланице еврозоне су објавиле податке о поновном расту броја заражених коронавирусом, док су у неким чланицама достигнути највећи бројеви случајева од затварања тржишта који се десио у мају. Овакви подаци указују на ризик од могућности поновног затварања тржишта. ЕЦБ је започела ревизију главне „алатке“ за борбу против кризе изазване пандемијом, што неки од главних креатора монетарне политике сматрају да би могло да води спорним промјенама других програма куповина ове институције. Очекивања неких економиста су да би већ у децембру ЕЦБ могла донијети одлуку да повећа РЕПР програм за додатних 500 милијарди EUR, који већ сада износи 1,35 билиона EUR. Агенција за додјелу кредитног рејтинга S&P је потврдила кредитни рејтинг Шпаније (А), али је смањила изгледе рејтинга на „негативан“ са „стабилан“. Саопштено је да се одговор земље, на растуће економске и фискалне изазове, налази под ризиком политичке фрагментације и слабости реформи.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г)	ЈУЛ	-8,1%	-7,7%	-12,0%
2.	Биланс текућег рачуна – ЕЗ (у милијардама EUR)	ЈУЛ	-	16,6	20,7
3.	Трговински биланс – ЕЗ (у милијардама EUR)	ЈУЛ	19,3	20,3	16,0
4.	Трговински биланс – Италија (у милијардама EUR)	ЈУЛ	-	9,69	6,23
5.	Стопа инфлације – ЕЗ	АВГ	-0,2%	-0,2%	0,4%
6.	Темељна стопа инфлације – ЕЗ	АВГ	0,4%	0,4%	1,2%
7.	Стопа инфлације – Француска	АВГ	0,2%	0,2%	0,9%
8.	Стопа инфлације – Финска	АВГ	-	0,2%	0,6%
9.	Стопа инфлације – Аустрија	АВГ	-	1,4%	1,7%
10.	Стопа инфлације – Италија	АВГ	-0,5%	-0,5%	0,8%
11.	Output грађевинског сектора – ЕЗ (Г/Г)	ЈУЛ	-	-3,8%	-4,8%
12.	Стопа незапослености – Холандија	АВГ	4,7%	4,6%	4,5%
13.	ZEW индекс повј. инвеститора (6 мјесеци) – Њемачка	СЕП	69,5	77,4	71,5
14.	Индекс пословног повјерења – Француска	АВГ	100	106	99
15.	Обим малопродаје – Финска (финал.)	ЈУЛ	4,1%	4,5%	7,1%
16.	Јавни дуг Италија (у милијардама EUR)	ЈУЛ	-	2.560,5	2.530,6
17.	Индустријске поруџбине – Италија (Г/Г)	ЈУЛ	-	-7,2%	-11,6%
18.	Индустријске продаје – Италија (Г/Г)	ЈУЛ	-	-8,1%	-16,4%

САД

Током протекле седмице одржана је сједница FOMC-а на којој није дошло до промјена у висини референтне каматне стопе те је саопштено да се каматне стопе неће повећавати до краја 2023. године, што указује на то да Fed неће поопштрвати монетарну политику све док инфлација неко вријеме не буде изнад 2%. FOMC је, такође, ажурирао будуће смјернице монетарне политике како би исте ускладио са скоријим промјенама у смислу праћења, односно таргетирања просјечне инфлације. Предсједник Feda Powell је изјавио да се овај оквир мора подржати акцијама које ће бити подузимане, те додао како сматра да је управо сада добро да се начини први корак ка томе. Powell је додао да ће вјероватно бити потребни додатни фискални стимуланси. Такође, Powell је истакао да око 11 милиона људи и даље не иде на посао и да је значајан број ових људи управо у индустријама које се боре с преживљавањем.

Предсједник Trump охрабрује Конгрес на већу подршку од 1,5 билиона USD, што је приједлог на којем су радиле обје странке, али су челници републиканаца исти одбили. Демократе инсистирају на већем пакету подршке у висини од 2 билиона USD, док републиканци траже да програм буде отприлике пола те суме.

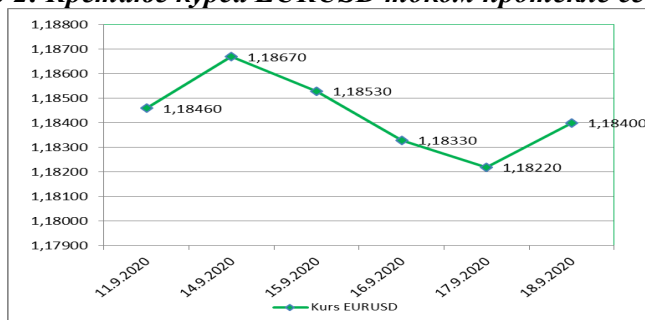
Економисти с Wall Streeta сматрају да би опоравак САД могао бити слабији и више неравномјеран уколико Конгрес и Бијела кућа не успију да се договоре око нове рунде фискалних стимуланса. Посљедњих седмица појачане су неизвјесности везано за постизање овог споразума прије предсједничких избора у новембру, којим би се у економију убризгало додатних 1 билион USD кроз директне уплате домаћинствима, јачање помоћи за незапосленост те помоћ малим бизнисима, државама и локалним владама.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индустријска производња (М/М) АВГ	1,0%	0,4%	3,5%
2.	МВА апликације за хипотекарне кредите 11. СЕП	-	-2,5%	2,9%
3.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 12. СЕП	850.000	860.000	893.000
4.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ 5. СЕП	13.000.000	12.628.000	13.544.000
5.	Индекс започетих кућа (М/М) АВГ	-0,6%	-5,1%	17,9%
6.	Повјерење потрошача Унив. Мичиген Р	СЕП	75,0	78,9

USD је апрецирао у односу на EUR те је курс EURUSD забиљежио пад са нивоа од 1,18460 на ниво од 1,18400.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Током протекле седмице одржана је сједница MPC ВоЕ на којој није дошло до промјена у монетарној политици коју тренутно примјењује ВоЕ. Референтна каматна стопа је задржана на нивоу од 0,10%, док је програм квантитативних олакшица, такође, задржан на нивоу од 745 милијарди GBP. У саопштењу након сједнице наведено је да су скорији економски подаци били благо бољи него што се предвиђало за август, иако је, с обзиром на ризике, још увијек нејасно колико су ови подаци информативни везано за питање будућег опоравка економије. Такође, саопштено је да ће MPC наставити да пажљиво прати ситуацију те ће бити спреман да

прилагођава монетарну политику у складу са задацима. Из ВоЕ је саопштено да је MPC упознат с плановима истраживања о томе како негативне каматне стопе могу бити ефективно имплементираније уколико то у неком периоду током трајања ниских каматних стопа очекивања за инфлацију и output покажу као потребно. Министар финансија Sunak инсистира на томе да се затвори шема привремено обустављеног рада до краја наредног мјесеца, али је у овој седмици наговестио да би могао да уведе нове мјере са циљем заштите запослености и том приликом је истакао да би користио креативне начине да помогне људима у задржавању њихових радних мјеста. Што се тиче Брежита, кандидат демократа за предсједника САД Biden је упозорио Велику Британију да мора поштовати споразум који обухвата Сјеверну Ирску и којим се ова земља повлачи из ЕУ, јер у супротном неће бити трговинског споразума са САД.

Бивши премијер Велике Британије Cameron постао је трећи бивши премијер из реда Конзервативне партије који је изразио узнемиреност због приједлога садашњег премијера Johnsona да прекрши међународни закон једностраним преобликовањем дијела споразума о Брежиту те је изнио сумње у вези с том идејом.

Очекује се да ће министар финансија Sunak у овој седмици представити план за продужење четврте шеме кредитирања путем које је већ омогућено 53 милијарде фунти компанијама кроз гаранције владе, у знак да су нове мјере подршке потребне како би се спријечио колапс у компанијама и масовни губитак послова. Унутар овог плана, све шеме пословног кредитирања ће бити продужене до краја новембра, док ће банакама бити омогућено да процесуирају кредите до краја године.

Градоначелник Лондона Khan је у недељу разговарао с министрима о могућностима нових ограничења у главном граду. Премијер Johnson је изјавио да жели да избјегне национално затварање те се сложио са Sunakom да, барем за сада, рестрикције треба да буду усмјерене ка смањењу социјалне интеракције радије него на затварање бизниса.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Захтјеви незапослених за помоћ	АВГ	-	73.700	69.900
2.	Просјечне седмичне зараде	ЈУЛ	-1,3%	-1,0%	-1,2%
3.	ILO стопа незапослености (квартално)	ЈУЛ	4,1%	4,1%	3,9%
4.	Инфлација (Г/Г)	АВГ	0,0%	0,2%	1,0%
5.	RPI улазне цијене у производњу (Г/Г)	АВГ	-5,3%	-5,8%	-5,7%
6.	RPI излазне цијене производње (Г/Г)	АВГ	-0,7%	-0,9%	-0,9%
7.	Малопродаја (Г/Г)	АВГ	2,7%	2,8%	1,4%

Током протекле седмице GBP је априцирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад с нивоа од 0,92580 на ниво од 0,91667, док је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,2796 на ниво од 1,2917.

ЈАПАН

Као што је било и очекивано, партија Либералних демократа изабрала је донедавног секретара кабинета Yoshihide Suga за наследица Abea на челу ове партије. То му је омогућило да га Парламент након тога и званично изабере за премијера. Suga је тако постао нови премијер земље први пут након скоро осам година. Очекује се да ће Suga наставити да заговара исту политику као и Abe, што подразумијева увођење неопходних инвестиција како би се повратила снажна економија.

ВоЈ је у складу с очекивањима задржала непромијењену референту каматну стопу од -0,1%, док је циљани ниво приноса десетогодишњих обвезница и даље око 0,0%. ВоЈ је први пут од избијања пандемије благо повећала изгледе за економију Јапана те задржала непромијењене смјернице о будућим каматним стопама, а циљ инфлације од 2% је још увијек актуелан с тренутним оквиром монетарне политике. Ово је након сједнице потврдио гувернер ВоЈ Kuroda те изјавио да ће се наставити с напорима достизања циљаног нивоа инфлације од 2%, као и да ће ВоЈ и даље блиско да координира с новом владом на челу с премијером Sugom, како би се пандемијом

погођена економија извукла из рецесије. Након сједнице су објављени подаци о инфлацији у августу, а према којима је настављен пад исте. Посебно, темељна стопа инфлације, која искључује волатилне цијене хране, у истом периоду је забиљежила негативан ниво од -0,4%, док је у претходном мјесецу износила 0,0% те је забиљежила најбржи пад у посљедње скоро четири године. Ови подаци долазе непосредно након што је гувернер BoJ Kuroda изјавио да се приликом вођења политике неће само пратити тренд цијена, већ и раст радних мјеста, што представља сигнал да је могуће повећање стимулативних мјера уколико пад запослености повећа ризик од дефлације. Министар финансија Aso је изјавио да ће наставити да уско сарађује с Kurodom у вођењу економије те да су монетарне олакшице BoJ имале позитивне ефекте на економију.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индустријска производња – (Г/Г) финал.	ЈУЛ	-16,1%	-15,5%	-18,2%
2.	Трговински биланс (у милијардама JPY)	АВГ	-15,0	248,3	10,9
3.	Извоз (Г/Г)	АВГ	-16,1%	-14,8%	-19,2%
4.	Увоз (Г/Г)	АВГ	-17,8%	-20,8%	-22,3%
5.	Индекс терцијарне индустрије	ЈУЛ	0,5%	-0,5%	9,0%
6.	Стопа инфлације	АВГ	0,2%	0,2%	0,3%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR те је курс EURJPY забиљежио пад с нивоа од 125,76 на ниво од 123,83. JPY је апрецирао и у односу на USD те је курс USDJPY забиљежио пад с нивоа од 106,16 на ниво од 104,57.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 37,33 USD (31,51 EUR).

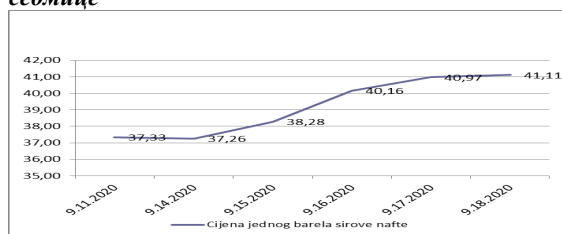
Према мјесечном извјештају ОПЕЦ-а, економски ударац од пандемије ће наштети глобалној енергетској потражњи снажније и трајаће дуже него што је раније очекивано. ОПЕЦ сада очекује да ће потражња за нафтом бити смањена за 9,5 милиона барела на дневном нивоу те да ће забиљежити пад од 9,5% у односу на прошлу годину. Почетком седмице цијена нафте је почела да биљежи благи раст, али су очекивања споријег од раније очекиваног раста тражње за нафтом на глобалном нивоу под утицајем коронавируса имала ограничавајући утицај на даљи раст цијене. Средином седмице цијена нафте је наставила раст јер је ураган затворио offshore производњу САД, док су подаци о стању залиха нафте показали да је дошло до њиховог неочекиваног смањења.

Комисија која дјелује унутар ОПЕЦ+ ће ревидирати интерне документе који упозоравају на то да раст броја случајева заразе Ковид19 у неким земљама може смањити тражњу за нафтом упркос знаковима економског опоравка и почетним назнакама пада залиха нафте, како је наведено у извјештају у који је увид имао Reuters.

У петак је либијски заповједник Калифа Хафтар изјавио да ће бити укинута блокада извоза либијске нафте која постоји од јануара. То значи да ће се дневно на тржишту наћи додатних до 1,2 милиона барела, чак и у случају да ОПЕЦ+ буде усмјерен ка обуздавању производње нафте. Ове вијести су имале значајнији утицај током трговања након викенда (21. септембра), када је цијена нафте почела да биљежи смањење.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 41,11 USD (34,72 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 10,13%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

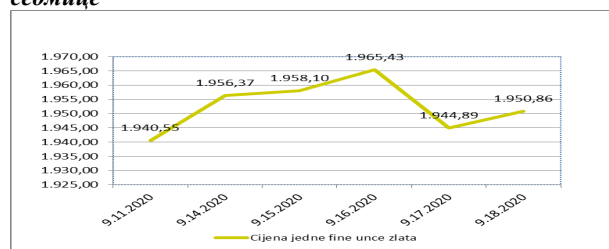
На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.940,55 USD (1.683,15 EUR).

Током 2020. године цијена злата је повећана за скоро 30%, што га чини једном од актива с најбољим перформансама. Цијена овог племенитог метала је повећана под утицајем пандемије и страха од рецесије који су појачали тражњу за сигурним инвестицијама. Такође, снажни монетарни стимуланси глобалних централних банака појачали су забринутост због инфлације, што је појачало тражњу за златом.

Почетком седмице цијена злата је биљежила раст под утицајем депрецијације USD и очекивања да ће FOMC, на састанку који је одржан у протеклој седмици, поновити песимистички став о питању монетарне политике. Ове околности су утицале на то да се цијена злата приближи највећем нивоу који је забиљежен у посљедње двије седмице. Након што је у сриједу завршена сједница FOMC-а, на којој није дошло до промјена у висини референтне каматне стопе те је саопштено да се каматне стопе неће повећавати до краја 2023. године, што указује на то да Fed неће пооштравати монетарну политику све док инфлација неко вријеме не буде изнад 2%, дошло је до раста цијене злата. Већ наредног дана, у четвртак, долази до апрецијације долара што се одражава на пад цијене овог племенитог метала. Такође, инвеститори су били под утицајем очекивања око даљег ширења заразе Ковид19 те су смањили с инвестицијама у злато, што се одразило на пад цијене. У петак је поново дошло до слабљења USD, док су приноси САД смањени, а што је утицало на благи раст цијене злата.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.950,86 USD (1.647,69 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је повећана за 0,53%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.